
Dr. Herczog László
szociális és munkaügyi
miniszter

2009. évi ... törvény

a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról*

1. §

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,
- f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

(2) Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki

- a) a születési évének megfelelő – az (1) bekezdésben meghatározott – öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: öregségi nyugdíjkorhatár) betöltötte, és
- b) legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint
- c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(3) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

- a) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és
- b) legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

* A törvényt az Országgyűlés 2009. május 11-i ülésnapján fogadta el.

c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi résznyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(4) Nem jogosult öregségi teljes, illetve résznyugdíjra

a) az a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó személy, aki EGT-államban,

b) az a szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezmény hatálya alá tartozó személy – ha az egyezmény eltérően nem rendelkezik –, aki a szerződő államban

– az igénylő nyilatkozata, illetve az ügyben hatáskörrel rendelkező külföldi szerv adatszolgáltatása alapján – azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonynak megfelelő jogviszonyban áll.”

2. §

A Tny. 18/A. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a 60. életévét betöltött, 1950-ben született férfi és az az 59. életévét betöltött, 1952-ben vagy 1953-ban született nő, aki

a) legalább 40 év szolgálati időt szerzett, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően az előrehozott öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2) Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a 60. életévét betöltött, 1950-ben született férfi és az az 59. életévét betöltött, 1952-ben vagy 1953-ban született nő, aki

a) legalább 37 év szolgálati időt szerzett, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a csökkentés mértéke a társadalombiztosítási nyugdíj megállapításának időpontjától az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig terjedő időszak minden 30 napjára, de legfeljebb 1095 napra – 40 év szolgálati időnél

a) 1-365 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező személy esetében – havi 0,1 százalék,

b) 366-730 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező személy esetében – havi 0,2 százalék,

c) 731-1095 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező személy esetében – havi 0,3 százalék.”

3. §

A Tny. 18/B. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően két évvel előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az az 1950. december 31-ét követően született férfi, valamint az az 1958. december 31-ét követően született nő, aki

a) legalább 37 év szolgálati időt szerzett, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően az előrehozott öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2) Az (1) bekezdés szerinti előrehozott öregségi nyugdíj összegét úgy kell meghatározni, hogy az öregségi nyugdíj összegét

a) annyiszor 0,3 százalékkal kell csökkenteni, ahányszor 30 naptári nap hiányzik az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez, ha a jogosult az öregségi nyugdíjkorhatárnál legfeljebb egy évvel fiatalabb,

b) 3,6 százalékkal, továbbá annyiszor 0,4 százalékkal kell csökkenteni, ahányszor 30 naptári nap hiányzik az öregségi nyugdíjkorhatárnál egy évvel alacsonyabb életkor betöltéséhez, ha a jogosult az öregségi nyugdíjkorhatárnál több mint egy évvel fiatalabb.

Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése a csökkentést nem érinti.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult

a) az az (1) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő nő is, aki

aa) 1954-ben született és a 60 éves és 183 napos életkort betöltötte,

ab) 1955-ben született és 61. életévét betöltötte,

ac) 1956-ban született és a 61 éves és 183 napos életkort betöltötte,

ad) 1957-ben született és 62. életévét betöltötte,

ae) 1958-ban született és a 62 éves és 183 napos életkort betöltötte;

b) az az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételnek megfelelő és legalább 42 év szolgálati idővel rendelkező férfi is, aki

ba) 1952-ben vagy 1953-ban született és 60. életévét betöltötte,

bb) 1954-ben született és a 60 éves és 183 napos életkort betöltötte.

Az a)–b) pont szerinti esetekben a (2) bekezdés szerinti csökkentés mértéke nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj összegének 8,4 százalékát.”

4. §

A Tny. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) Aki a szervezet fokozott igénybevételével járó, továbbá egészségre különösen ártalmas munkát végzett, karkedvezményre a 8–8/C. §-ban foglaltak megfelelő alkalmazásával jogosult.

(2) A karkedvezményt szerzett személynek az öregségi nyugdíjkorhatárhoz képest az előrehozott öregségi nyugdíj annyi évvel alacsonyabb életkorban jár, ahány évvel korábban őt a karkedvezményre jogosultság nélkül az előrehozott öregségi nyugdíj megilletné. Az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság meghatározásánál a megszerzett szolgálati időt, a nyugdíjcsökkenés mértékének meghatározásánál pedig a megszerzett szolgálati időt, illetve az elért életkort a karkedvezmény időtartamával növelve kell figyelembe venni.”

5. §

A Tny. 53. § (1) bekezdése a következő második mondattal egészül ki:

„Az özvegyi nyugdíj felélédése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani.”

6. §

A Tny. 62. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„62. § (1) A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást – ideértve a 6. § (4) bekezdésében meghatározott ellátásokat és a baleseti járadékot is – a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett

a) fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni, amennyiben a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévre tervezett mértéke nem éri el a 3 százalékot,

b) fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 80 és 20 százalékos arányban súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni, amennyiben a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévre tervezett mértéke legalább 3 százalék, de nem éri el a 4 százalékot,

c) fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 60 és 40 százalékos arányban súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni,

amennyiben a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévre tervezett mértéke legalább 4 százalék, de nem éri el az 5 százalékot,

d) fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 50–50 százalékos arányban súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni, amennyiben a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévre tervezett mértéke 5 százalék, vagy azt meghaladó mértékű.

(2) A tárgyévi tervezett adatokat a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény állapítja meg.

(3) Ha a fogyasztói árak, az országos nettó átlagkereset vagy a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének tárgyévben várható mértéke a tervezettől olyan mértékben tér el, hogy a nyugdíjak ezen adatok alapján történő emelése legalább 1 százalékponttal meghaladja a januárban végrehajtott emelés mértékét, akkor november hónapban – január 1-jére visszamenőleges hatállyal – kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni.

(4) A (3) bekezdés szerinti nyugdíjemelésnél a nyugdíjasok fogyasztói ár növekedésének – a tárgyév első nyolc hónapjának tényadatára alapozott – várható mértékét kell figyelembe venni, amennyiben az meghaladja a fogyasztói árnövekedés várható mértékét.

(5) Egyösszegű kifizetés esetén a kifizetett összeg egytizenkettődel a következő naptári év január hónapjában – az emelés végrehajtása előtt – a nyugellátás, a baleseti nyugellátás összegét meg kell növelni.

(6) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.”

7. §

(1) A Tny. 101. §-ának (1) bekezdése a következő *d)* ponttal egészül ki:

[A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy]

„*d)* a nyugdíjprémium megállapítására és a végrehajtásra vonatkozó részletes szabályokat, valamint a (6) bekezdés *a)* pontja szerinti szorzószámot,”

[rendeletben határozza meg.]

(2) A Tny. 101. §-a a következő (5)–(8) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének a tárgyévben várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, és az államháztartás – költségvetési törvényben meghatározott – tárgyévi egyenlegcélja várhatóan teljesül, a tárgyév novemberében nyugdíjprémiumot kell fizetni annak a személynek, aki a tárgyévet megelőző év legalább egy napján, valamint a tárgyév novemberében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó vagy azzal a 6. § (4) bekezdése alapján egy tekintet alá eső

- a) rokkantsági nyugdíjban vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül, vagy
- b) hozzátartozói nyugellátásban – ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat – részesül, vagy
- c) az a)–b) pontban nem említett nyugellátásban – ide nem értve a rehabilitációs járadékot – részesül, és a 18. § (1) bekezdése szerinti életkort a tárgyévet megelőzően betöltötte.

(6) A nyugdíjprémium összege a következő két szám szorzata:

- a) a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedése – tárgyévben várható – mértékének 3,5-del csökkentett összege, de legfeljebb 4,
- b) a nyugellátás november havi összegének 25 százaléka, de legfeljebb 20 000 forint.

(7) Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének – a Magyar Köztársaság tárgyévi költségvetési törvényében – tárgyévre tervezett mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, a nyugdíjprémium kiadásainak fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetésében céltartalékot kell képezni.

(8) A nyugdíjprémiumot a nyugdíjfolyósító szerv hivatalból, a november havi nyugellátással együtt folyósítja. A nyugdíjprémium megállapításáról határozatot nem kell hozni.”

8. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2009. július 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 1–7. §-a 2010. január 1-jén lép hatályba.

(3) A Tny.-nek e törvény 1–6. §-ával megállapított rendelkezéseit – a (4)–(5) bekezdésben foglaltak kivételével – a 2009. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő nyugellátásokra és nyugdíjmelésre kell alkalmazni.

(4) Aki 2009. december 31-éig az öregségi teljes, illetve résznyugdíjhoz szükséges életkort betöltötte és az előírt szolgálati időt megszerezte, e jogosultságát bármikor érvényesítheti. Ebben az esetben öregségi nyugdíjkorhatárnak a Tny. 2009. december 31-én hatályos rendelkezései szerinti életkort kell tekinteni.

(5) Aki az előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételéhez szükséges életkort betöltötte és szolgálati időt megszerezte (a továbbiakban együtt: jogosultságot szerzett), e jogosultságát – ha a jogosultságát 2007. december 31-ét követően szerezte, a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a)–b)* és *e)–g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszony megszüntetésével – bármikor érvényesítheti. A nyugdíjcsökkentésre a jogosultság megszerzésének időpontjában hatályos szabályokat és mértékeket kell alkalmazni. Egyebekben az előrehozott öregségi nyugdíj és a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj összegét azon rendelkezések szerint kell megállapítani, amelyek arra az időpontra alkalmazandóak, amelytől kezdődően a nyugellátást megállapítják.

(6) A Tny. 6/A. §-ának hatályon kívül helyezése a tizenharmadik havi nyugdíj 2009. június 30-áig kifizetett első részletét nem érinti.

9. §

(1) 2009. július 1-jén hatályát veszti

a) a Tny.

aa) 6/A. §-a és az azt megelőző alcím,

ab) 65. §-ának (2) bekezdésében a „62. § (5) bekezdése szerinti” és a „–, továbbá a tizenharmadik havi nyugdíjról” szövegrész,

ac) 83/A. §-a (3) bekezdésének második mondata,

ad) 101. §-a (1) bekezdésének *m)* pontja;

b) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 4. §-ának (1) bekezdésében „ , a tizenharmadik havi nyugdíj” szövegrész.

(2) 2009. július 1-jén a nyugdíjak korrekciós célú emeléséről szóló 2005. évi CLXXIII. törvény 4. §-ában a „2009. szeptember 1-jétől” szövegrész helyébe a „2010. január 1-jétől” szövegrész lép.

10. §

(1) 2010. január 1-jén hatályát veszti

a) a Tny.

aa) 7. §-a,

ab) 9–11/A. §-a, valamint a 9. §-t és a 10. §-t megelőző alcímek,

ac) 35. § (3) bekezdésében a „(7. §)” szövegrész,

ad) 53. § (6) bekezdése;

b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.)

ba) 32/B. § (1) bekezdés *a)* pontjában az „a 62. életévét, illetőleg” szövegrész,

bb) 32/B. § (1) bekezdés *b)* pontjában a „62. életévét, illetőleg” szövegrész;

c) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 34. § (5) bekezdés *b)* pontjában az „illetőleg a társadalombiztosítási öregségi nyugdíjhoz a Tny. 18. § (1) bekezdése szerinti húsz év szolgálati idő,” szövegrész és „a Tny. 7. § (3) bekezdésének *b)* pontjában, illetőleg a Tny. 18. § (2) bekezdésében” szövegrész;

d) a nyugdíjak korrekciós célú emeléséről szóló 2005. évi CLXXIII. törvény

da) 5. §-a,

db) 6. §-a (1) bekezdésének második mondatában „, a 4. §-ban meghatározott emelés tekintetében a szeptember havi nyugellátásnak” szövegrész,

dc) 8. §-ának (6) bekezdése.

(2) 2010. január 1-jén

a) a Tny.

aa) 14. §-ában a „7. §-ban, illetőleg a 18. § (1)–(2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „18. §-ban” szöveg,

ab) 66. § (1) bekezdés *a)* pontjában az „a 7. § szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt” szövegrész helyébe az „az öregségi nyugdíjkorhatárt” szöveg;

b) az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény *melléklete* IX. cím III/1. pontjában az „A 62. életévét” szövegrész helyébe az „Az öregségi nyugdíjkorhatárt” szöveg;

c) a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 87/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában a „hatvankettedik életévét” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt” szöveg;

d) a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 19/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában a „hatvankettedik életévét” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt” szöveg;

e) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 37/B. § (1) bekezdés *a)* pontjában a „hatvankettedik életévét” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt” szöveg;

f) az Szt. 32/B. § (2) bekezdésében a „Tny. 7. § (4)–(5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Tny.-ben” szöveg;

g) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény

ga) 13/A. § (1) bekezdés a) pontjában a „társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 7. §-ának (1), (4) és (5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: Tny.)” szöveg,

gb) 13/B. § (1) bekezdésében a „Tny. 7. § (1), (4) és (5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Tny.-ben” szöveg;

h) a Tbj. 34. § (5) bekezdés b) pontjában a „Tny. 7. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Tny.-ben” szöveg;

i) a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény 13/A. § (3) bekezdésének első mondatában az „a 62. év feletti” szövegrész helyébe az „az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött” szöveg;

j) a nyugdíjak korrekciós célú emeléséről szóló 2005. évi CLXXIII. törvény 6. § (1) bekezdés első mondatában az „1-5. §-okban” szövegrész helyébe az „1-4. §-ban” szöveg, az „1-3. és 5. §-ban” szövegrész helyébe az „1-4. §-ban” szöveg;

k) a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény 30. § (3) bekezdésében a „Tny. 7. §-ának (1) bekezdésében vagy 18. §-ának (1) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Tny.-ben” szöveg

lép.

Sólyom László
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés elnöke